

Reportage Iman heeft het gemaakt in de modewereld

In kaftan op catwalk

De Marokkaanse autoriteiten staan modellenwerk oogluikend toe. Experts vinden dat de houding van de Marokkaanse dames eerst eens wat professioneler moet worden.

Nadine van Loon

RABAT

***

Met een gedecideerde tred paradeert ze over de catwalk, haar zelfverzekerde blik op oneindig, de heupen ritmisch meewiegend op de opzweepende beat. 'How do I look? Very Good!' klinkt de muziek in Theater Mohammed V te Rabat. 'Stop! Nu een pose', instrueert de choreograaf. Iman, nu nog in leren jas en strakke spijkerbroek, vanavond tijdens de modeshow in de nieuwste kaftancreatie, houdt halt. Ze verlegt haar gewicht naar de rechterheup, gunt de lege zaal een glimlach en draait zich om. Een laatsie speelse blik over de schouders en ze loopt weer terug richting entree. Ze ploft neer naast wat andere modellen, allemaal druk in de weer met blocnote en pen om de instructies voor de show te noteren.

De glamour in de Marokkaanse modellenwereld valt tegen

De 28-jarige Iman heeft het gemaakt in de Marokkaanse modellenwereld. Maar de glamour die daar bij komt kijken valt tegen. Ze doet het modellenwerk doorgaans zwart, zonder juridische bescherming en kan er niet van rondkomen. Opdrachten leveren haar ongeveer een tiende op van wat een beginnend model in Frankrijk voor een vergelijkbare klus opstrijkt. 'Ik doe dit werk uit liefde', zegt ze een paar dagen eerder. Zonder een moment haar evenwicht te verliezen stapt ze op stilettohakken over een modderig grindpad naar haar ommuurde villa. Eenmaal in haar tuin, onder een parasol: 'Ik heb er altijd ander werk naast gedaan, eerst als stewardess, nu in het autoverhuurbedrijf van mijn broer.'

In de spotlights staan, spelen met het publiek, de nieuwste moderecreaties tonen: Iman droomde er al vanaf haar zestiende van. Maar haar wens om mannequin te worden was thuis onbespreekbaar. Iman: 'Dat soort werk was *not done*'. De Nederlandse

Backstage tijdens een modeshow in Rabat. Iman (rechtsboven): 'Ik doe dit werk uit liefde'.

cultureel antropologe Angela Jansen, die voor haar proefschrift onderzoek doet naar de invloed van cultuur op Marokkaanse mode, legt uit dat in deze Arabisch-islamitische cultuur de link met prostitutie snel gelegd is: 'Een respectvol meisje hoort niet zo de aandacht op zich te vestigen.'

Na haar eindexamen klopte Iman aan bij de directrice van Casablanca's modeacademie, die voor afstudeershows mannequins zocht. Het balletje begon te rollen. In afwezigheid van modellenbureaus trad ze op als haar eigen manager. Haar ouders wisten van niets. Pas toen ze op haar 23e trouwde, durfde ze er helemaal open over te zijn. 'Vanaf dat moment was het aan mij wat ik met mijn leven deed, al zagen mijn ouders mij liever studeren'. Haar vrienden zijn vooral trots als ze Iman in een blad of videoclip spotten. Imans Frans-Marokkaanse echtgenoot zit trouw in het

publiek zodra ze een show loopt.

Het aanzien van het vak zal vanzelf toenemen naarmate de modellen via bladen of evenementen meer aandacht krijgen', verwacht antropologe Angela. Die ontwikkeling is al in gang gezet: 'Met de komst van steeds meer Marokkaanse vrouwenbladen en daarin de profilering van Marokkaanse modellenwerpers, is de vraag naar modellen de afgelopen jaren enorm toegenomen.'

De houding van de autoriteiten is tweeslachtig. Ze staan het modellenwerk oogluikend toe. Ook grootse internationale mode-evenementen kunnen op Marokkaanse bodem plaatsvinden. Onlangs nog de finale van de Elite-Model Look. Badmode is dan uit den boze en de nadruk moet liggen op het tonen van traditionele gewaden, om protest uit islamitische hoek te beperken. Maar initiatieven om het vak te professionali-

seren, via een modellenbureau of opleiding, werden gesmoord.

Tot voor kort, want Salima Ziani en haar Franse collega Gregory Adot kregen eind 2006 het groene licht voor de lancering van S&C Models Management, Marokko's eerste modellenbureau. Vanuit een modern kantoor op de zeventiende verdieping van Casablanca's Twin Towers buigen de eindtwintigers zich over de covers van een aantal Marokkaanse

vrouwenbladen. Salima: 'Je ziet steeds dezelfde meisjes terugkeren, die maar een beperkt aantal poses en gezichtsuitdrukkingen beheersen.' Kenners van het wereldje echoën vergelijkbare klachten. De Franse modefotograaf Patrick Causse, die regelmatig voor het Marokkaanse vrouwenblad *Citadine* werkt: 'Goede Marokkaanse modellen zijn op één hand te tellen. Ze houden zich niet aan afspraken, verzorgen hun schoonheid slecht.'

Daar wil S&C Models verandering in brengen. In april gaan ze een landelijke campagne starten om 'de parel van Marokko te vinden'. Ze willen

'Genoeg mooie meisjes, maar krijg in deze cultuur de ouders maar zo ver'

een nieuwe generatie modellen kweken, meisjes tussen 12 en 16 jaar tracteren die zij kunnen kleden en een professionele instelling kunnen meegeven. Fotograaf Patrick: 'Genoeg mooie meisjes hier, maar krijg in deze islamitische cultuur de ouders maar zo ver om hun jonge dochter onder de hoede van een bureau te plaatsen.' S&C Models ziet minder obstakels: 'Je zou eens moeten weten hoeveel ouders, zelfs uit de verste plattelandswijken, ons al foto's van hun dochters hebben gestuurd.'

Duidelijk is dat steeds meer Marokkaanse meisjes dromen van een carrière als model. Bijvoorbeeld de 19-jarige Khoulood, student-verpleegster en beginnend model. In korte rok loopt ze langs de etalages van Casablanca's chicste winkelstraat. Ze valt niet op tussen het modern geklede publiek. Vanochtend, vertelt ze, was dat wel anders. Op weg naar het station van Mohammedia wierpen mannen haar de één na de andere opmerking toe.

Na haar studie wil Khoulood naar Frankrijk om daar een succesvol model te worden. Als de bureaus afkeurend reppen over deze droom, ging haar moeder daar eerst in mee. 'Maar sinds ze mij achter de schermen van een modeshow heeft begeleid, roept ze: model zijn is gewoon een volwaardig beroep.' ●